Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра археології, спеціальних історичних правознавчих і дисиплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри археології,
спеціальних історичних
і правознавчих дисциплін

Олександр ФЕДЬКОВ

26 серпня 2026 р.
Зі змінами:
18 вересня 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ООК 10 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

підготовки здобувачів вищої освіти	**другого (магістерського) рівня вищої освіти**
за освітньо-професійною програмою	**Історія**
спеціальності	**В9 Історія та археологія**
галузі знань	**В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
мова навчання	**українська**

2026 -2027 навчальний рік

Розробник програми: Олександр БАЖЕНОВ, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Протокол № 8 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри _____ **Олександр ФЕДЬКОВ**

Зі змінами:
Протокол № 9 від 18 вересня 2026 року

Завідувач кафедри _____ **Олександр ФЕДЬКОВ**

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми _____ **Олександр КОМАРНІЦЬКИЙ**

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Актуальні проблеми археологічних досліджень» є формування систематичних знань з проблем сучасного археологічного дослідження, яке включає у себе теоретичний (кабінетний) та практичний блоки. Теоретичний блок знайомить здобувачів вищої освіти з наступними компонентами: сучасними підходами до проблем археологічної періодизації та хронології, основи і структури археологічного пізнання, зовнішньої і внутрішньої критики джерел, просторової, експериментальної археології тощо. Практичний блок має на меті сформувати знання з використанням сучасних технологій для виявлення археологічних пам'яток за допомогою, здебільшого, ГІС.

2. **Обсяг дисципліни**

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**
Семестр вивчення	3
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	36
Лекційні заняття	18
Практичні заняття	–
Семінарські заняття	18
Лабораторні заняття	–
Самостійна та індивідуальна робота	84
Форма підсумкового контролю	залік

3. Статус дисципліни обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни. В ивчення дисципліни «Актуальні проблеми археологічних досліджень» ґрунтується на сукупності теоретичних знань, умінь і компетентностей, сформованих у процесі опанування здобувачами вищої освіти наступних дисциплін: «Теорія і методологія історії», «Студіювання історичних джерел», «Основні проблеми світового і українського джерелознавства та археографії».

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі історії та археології.	
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 01**	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 02	Здатність працювати автономно.

	ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 05	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК 08	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	**СК 01**	Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.
	СК 02	Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.
	СК 03	Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.
	СК 04	Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.
	СК 05	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

6. Програмні результати навчання:

Прогнозовані результати навчання (ПРН)	**ПРН 01**	Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
	ПРН 02	Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії
	ПРН 03	Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів.
	ПРН 07	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
	ПРН 08	Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі d наукових й археологічних експедиціях тощо.

7. Методи навчання: Словесні, наочні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з різним археологічним матеріалом, археологічними картами, електронними публікаціями та матеріалами наукометричних баз даних та ін.

8. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, тести, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктноорієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

9. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	Самостійна та індивідуальна робота
Тема 1. Вступ до дисципліни	13	2	-	2	9
Тема 2. Базові проблеми археології	13	2	-	2	9
Тема 3. Поняття археологічної культури: версії тлумачень та зміст	13	2	-	2	9
Тема 4. Сучасні підходи до археологічної періодизації. Проблеми археологічної хронології	13	2	-	2	9
Тема 5. Основа і структура археологічного пізнання	13	2	-	2	9
Тема 6. Зовнішня і внутрішня критика джерел в археології	13	2	-	2	9
Тема 7. Просторова археологія на сучасному етапі	13	2	-	2	9
Тема 8. Експерементальна археологія	13	2	-	2	9
Тема 9. Головні проблеми і підходи до вивчення археологічних культур на теренах України	16	2	-	2	12
Разом годин	**120**	**18**	**-**	**18**	**84**

10. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління

навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів при обговоренні питань семінарського заняття, виконанні аналітичних завдань. Форма модульного контролю: модульна контрольна робота. Формою підсумкового контролю є залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 20 балів, модульна контрольна робота – 50 балів, самостійна робота – 15 балів, індивідуальні навчально-дослідні завдання – 15 балів.

Поточний і модульний контроль (100 балів)				**Сума**
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Індивідуальні навчально-дослідні завдання	100
20 балів	50 балів	15 балів	15 балів	

Оцінювання семінарського заняття

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний – 12.

Рівні навчальних досягнень	**Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні". Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спроби розповісти суть заданого матеріалу, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні". Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості узагальнення. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний певною мірою відтворити його; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

	5	Здобувач вищої освіти знає половину навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості узагальнення але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовує термінологію; здатен скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він достатньо вільно застосовує вивчений матеріал; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможній самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми,

		самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.
«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

Оцінювання самостійної роботи (15 балів)

Контроль за самостійною роботою відбувається на консультаціях за 15-бальною системою оцінювання. Дозволяється захист питань самостійного опрацювання у формі колоквіуму (усно). Успішно виконана самостійна робота вважається, якщо студент отримав рейтинговий бал не менший 60% від загальної кількості балів, виділених на неї, тобто не менше як 9 балів.

Критерії оцінювання

14-15 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; повнота розкриття завдань; розкриття ключових аспектів завдань. Виконані завдання чітко структуровані. Текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі.
11-13 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі.
9-10 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань частково або не завжди закінчено.
7-8 балів	Зміст відповідей не зовсім відповідає суті визначеним завданням; відносно якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі; не повне розкриття ключових питань; не усі питання опрацьовано. У тексті зустрічаються граматичні помилки та неточності. Матеріал завдань частковий або не завжди закінчений.
0-6 балів (не зараховано)	Студент допускає грубі помилки при виконанні роботи. Не розуміє сутність її виконання. Не може розкрити та обґрунтувати поставлені питання. Студент не здатен захистити виконані завдання.

Оцінювання індивідуальних навчально-дослідних завдань (15 балів)

Індивідуальна навчально-дослідна робота з курсу «Актуальні проблеми археологічних досліджень» здійснюється шляхом дослідження студентами отриманої тематики, пов'язаної з опрацюванням наукового матеріалу, що міститься в різних електронних наукометричних базах, доступ до яких можна отримати з особистих персональних комп'ютерів (Academia.edu, google scholar, reseachgate тощо), а також з читального залу електронної бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, яка надає доступ до міжнародних наукометричних баз Web of Science, Scopus, ResearchId та ін. Контроль проводиться у формі реферату.

Оцінка за ІНДЗ виставляється на на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту здобувача вищої освіти про виконану роботу (до 5 хв.). Після захисту викладач повертає студентові реферат.

ІНДЗ оцінюється максимально у 15 балів, мінімально допустима кількість балів – 9.

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається на стандартних аркушах з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання (обсяг – до 15 арк.)

2. Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання ІНДЗ

14-15 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Студент вийшов на високий рівень теоретичних узагальнень, провів детальний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті. Студентом повністю розкритий зміст роботи. На основі проведених досліджень та облікових робіт зроблені ґрунтовні висновки, узагальнення. Студент дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
11-13 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Студентом допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. Студентом розкритий зміст роботи. На основі проведеного дослідження зроблені відповідні висновки. Студент дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
9-10 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. У роботі допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. На основі проведеного дослідження зроблені висновки. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
7-8 балів	Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, однак відсутній послідовний логічний взаємозв'язок між структурними елементами та алгоритм розв'язання поставленої проблеми. В роботі наявний стислий аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, але

	прослідковуються проблеми в узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень та облікових робіт не чітко зроблені або й відсутні висновки. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
0-6 балів (не зараховано)	Робота виконана з грубими порушеннями: відсутня частина необхідних структурних компонентів. Зміст роботи не відповідає обраній для дослідження темі. В роботі наведені дані, що суперечать обраному джерелу. Нерозкритими залишаються поставлені у роботі завдання. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.

Оцінювання модульної контрольної роботи (50 балів)

Після вивчення усього матеріалу здобувачі вищої освіти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі (у вигляді відповідей на три питання). До її написання допускаються усі студенти. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота складається із 3 питань, які оцінюються наступним чином:

1 питання – 16 балів,
2 питання – 17 балів,
3 питання – 17 балів.

Перше питання має теоретичний характер, друге і третє – практичний.

З дисципліни «Актуальні проблеми археологічних досліджень» здобувачі пишуть одну модульну контрольну роботу.

Критерії оцінювання першого питання

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«відмінно»	**14-16 балів**	Здобувач вищої освіти у відповідях на питання демонструє глибокі знання, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповіді на поставлене завдання.
«добре»	**12-13 балів**	Результати відповідей здобувача вищої освіти відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись

		аргументувати їх.
«задовільно»	**10-11 балів**	Відповіді здобувача вищої освіти на питання дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
«незадовільно»	**0-9 балів (не зараховано)**	Відповіді здобувача вищої освіти на питання не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.

Критерії оцінювання другого і третього питань

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«відмінно»	**14-17 балів**	Відповідь на питання характеризується повнотою й вичерпністю висвітленої інформації, здобувач логічно і грамотно викладає матеріал, наводить низку прикладів, презентує власні оцінні судження щодо тих або інших явищ у контексті вивченні дисципліни
«добре»	**12-13 балів**	Відповідь на питання чітка, однак носить ознаки фрагментарності, не завжди доцільними є наведені приклади
«задовільно»	**10-11 балів**	Здобувач частково відповідає на питання, однак не дуже логічно викладає думки, не наводить необхідних прикладів
«незадовільно»	**0-9 балів (не зараховано)**	Здобувач не відповідає на питання або належно не розкриває його, не володіє термінологією, допускає багато граматичних помилок.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/

Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено «Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL: https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/

view

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно

«Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі). URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- громадська або волонтерська діяльність.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
		залікова
90-100	A (відмінно)/Excellent	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	
75-81	C (добре)/Good	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	
60-66	E (достатньо)/Enough	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail	

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Актуальні проблеми археологічних досліджень»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;
- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти

оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60% від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;
- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю отримали «не зараховано», дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;
- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;
- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;
- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

Організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)» URL : (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view).

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних і семінарських занять, а також контролю за самостійною та індивідуальною навчально-дослідною роботою використовуються мультимедійна лекційна аудиторія, мультимедійний проєктор, екран для проектора, ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

14. Рекомендована література

Основна

1. Баженов О. Л., Глушковецький А. Л. Археологія і *комп'ютер: інформаційні технології в археологічних дослідженнях. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: історичні науки*. Кам'янець-Подільський, 2024. Т. 43. С.188–203.
2. Баженов О.Л. Розробка та застосування сучасних методів дослідження археологічних об'єктів. *Актуальні питання у сучасній науці.* 2023. №12(18). С. 1079-1090.
3. Бондарець О. В. Методологічні аспекти вивчення археологічних пам'яток в контексті культурології. *Культурологія: Могилянська школа*: колективна монографія / наук. ред. та упоряд. М. А. Собуцький, Д. О. Король, Ю. В. Джулай ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія», Каф. культурології. Київ: Олег Філюк, 2018. С. 99-129.
4. Гнера В. А. Застосування аерофотограмметричних методів дистанційного зондування земної поверхні в археоло. *Праці Центру пам'яткознавста.* Вип. 21. Київ, 2012. С. 76–91.
5. Клейн Л. С. Археологічне дослідження: методика кабінетної роботи археолога. Кн. 1. Донецьк: Донецький національний університет, 2012. 622 с.
6. Johnson, Matthew. Archaeological Theory: An Introduction (second edition). Oxford: Blackwell, 2010. URL: https://archive.org/details/archaeologicalth0000john_f2n6/page/n1/mode/2up (дата звернення 28.08.2023 р.).

Додаткова

7. Баженов О. Археологічні дослідження у соціогуманітарному просторі Кам'янця-Подільського. *Вісник науки та освіти / Серія історична*. 2024. №2 (20). С.1362-1378.
8. Баженов О. Матеріальна культура первісних людей: від кам'яного віку до розвитку металургії. *Вісник науки та освіти / Серія історична*. 2024. №4 (22). С.1728-1745.
9. Борисов А. В., Манігда О. В. Досвід розробки і реалізації бази даних археологічних пам'яток для дослідження систем розселення. *Археологія і давня історія України.* 2016. №3 (20), с. 24-31.
10. Гнера В.А. Археологічна аерофотозйомка за допомогою квадрокоптерів. *Питання історії науки і техніки.* 2017. № 4. С. 52-59.
11. Colleen Morgan, Stuart Eve. DIY and digital archaeology: what are you doing to participate? *World Archaeology.* 2012-12. Vol. 44. Iss. 4. P. 521-537.
12. New technologies for archaeology: multidisciplinary investigations in Palpa and Nasca, Peru. Berlin: Springer, 2008. 1 online resource (XVII, 512 pages).
13. Thomas L. Evans and Patrick Daly. Digital archaeology. Bridging

method and theory. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2024. 238 p.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua/
2. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України URL: http://www.nplu.kiev.ua/
3. Сайт Інституту історії України НАН України. URL: http://history.org.ua/uk
4. Сайт Інституту археології НАН України. URL: https://iananu.org.ua/pro-institut
5. Соціальна мережа для співпраці вчених Academia.edu. URL: https://www.academia.edu/
6. Пошукова система вільного доступу Google academia. URL: https://scholar.google.com.ua/